

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI WŁAŚCICIELKIEJ W FORMIE AUDYTU FINANSOWEGO ZA LATA 2017-2019

**przeprowadzonego na podstawie upoważnienia Burmistrza Gminy Czarne w
spółkach ze 100% udziałem Gminy Czarne:**

- 1. w Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej w Czarnym**
- 2. w Przedsiębiorstwie Wodno-Kanalizacyjnym w Czarnym**

I. PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ W CZARNYM

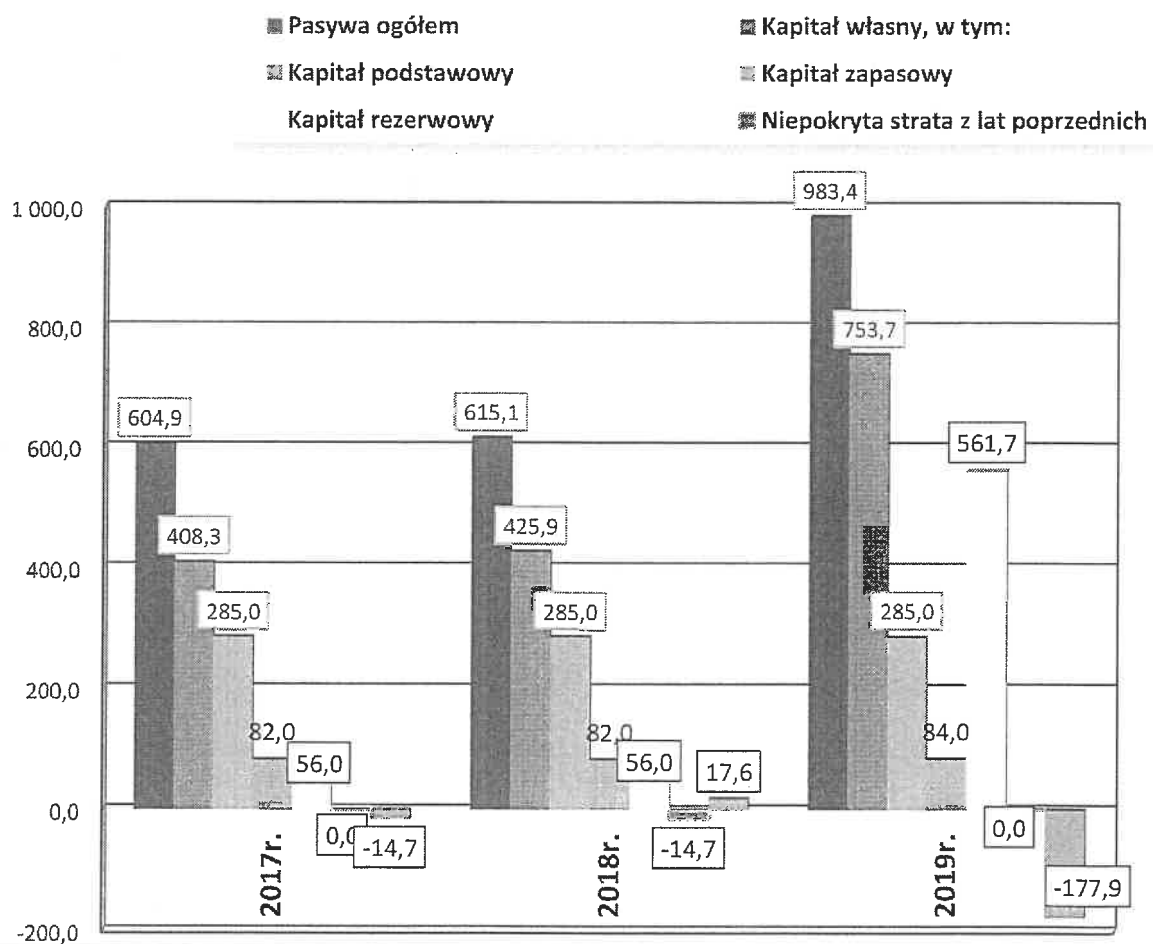
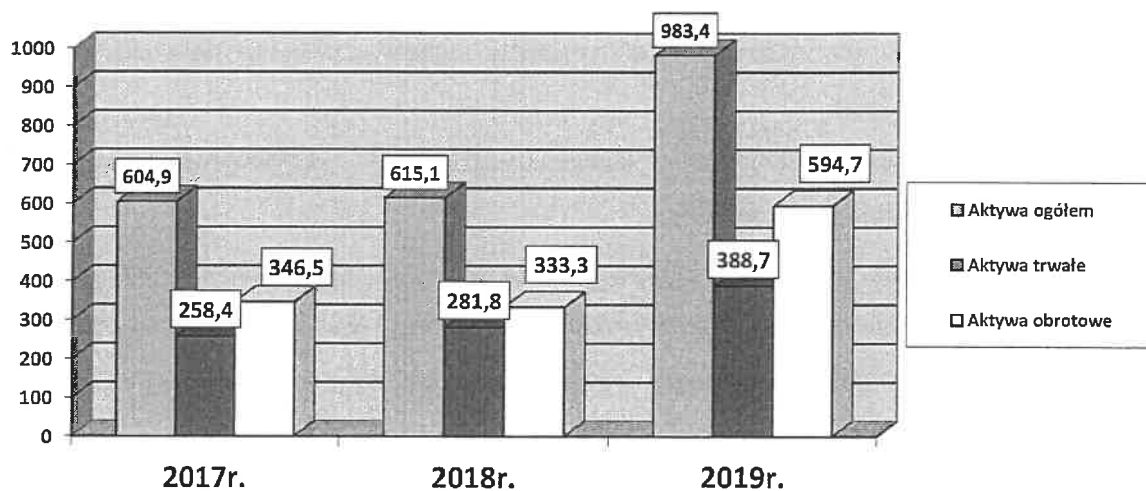
Sytuacja gospodarcza i finansowa Spółki za rok 2017-2019

Na potrzeby przeprowadzonego audytu Spółki, dokonano oceny niektórych wskaźników finansowych na podstawie sporządzanych bilansów, rachunków zysków i strat oraz sprawozdań zarządu.

Poniższe tabele przedstawiają majątek spółki i źródła jego finansowania za lata 2017-2019.

Bilans uproszczony					
Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. Czarne					
Aktywa	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2017
	tys. zł	dynamika	tys. zł	dynamika	tys. zł
A. AKTYWA TRWAŁE	388,7	37,9%	281,8	9,0%	258,4
1. Wartości niematerialne i prawne	0,0	-100,0%	0,2	-88,4%	1,4
2. Rzeczowe aktywa trwałe	245,5	-12,8%	281,6	9,5%	257,1
3. Należności długoterminowe	0,0	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
4. Inwestycje długoterminowe	143,2	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
5. Długoterminowe rozl. międzyokresowe	0,0	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
B. AKTYWA OBROTOWE	594,7	78,4%	333,3	-3,8%	346,5
1. Zapasy	11,3	16,8%	9,7	-60,2%	24,4
2. Należności krótkoterminowe	287,0	8,4%	264,7	18,0%	224,3
3. Inwestycje krótkoterminowe	280,8	431,6%	52,8	-42,0%	91,0
4. Krótkoterminowe rozl. międzyokresowe	15,6	153,9%	6,2	-9,6%	6,8
Aktywa ogółem :	983,4	59,9%	615,1	1,7%	604,9
Pasywa	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2017
	tys. zł	dynamika	tys. zł	dynamika	tys. zł
A. KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	753,7	77,0%	425,9	4,3%	408,3
1. Kapitał (fundusz) podstawowy	285,0	0,0%	285,0	0,0%	285,0
2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy	0,0	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
3. Udziały (akcje) własne	0,0	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
4. Kapitał (fundusz) zapasowy	84,9	3,5%	82,0	0,0%	82,0
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0,0	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	561,7	903,0%	56,0	0,0%	56,0
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,0	-100,0%	-14,7	#DZIEL/0!	0,0
8. Zysk (strata) netto	-177,9	-1112,6%	17,6	-219,4%	-14,7
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrot.	0,0	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	229,7	21,4%	189,2	-3,7%	196,6
1. Rezerwy na zobowiązania	75,5	0,6%	75,0	27,6%	58,8
2. Pozostałe rezerwy	0,0	#DZIEL/0!	0,0	#DZIEL/0!	0,0
3. Zobowiązania długoterminowe	35,1	9,7%	32,0	12,0%	28,5
4. Zobowiązania krótkoterminowe	92,5	100,7%	46,1	-27,0%	63,1
5. Rozliczenia międzyokresowe	26,7	-26,2%	36,2	-21,6%	46,1
Pasywa ogółem :	983,4	59,9%	615,1	1,7%	604,9

BILANS SPÓŁKI

Głównym zadaniem statutowym Spółki PGM jest administrowanie gminnym zasobem mieszkaniowym. Spółka nie posiada tytułu własności do zarządzanych zasobów mienia komunalnego, więc stan aktywów trwałych kształtował się na niewysokim poziomie – poniżej 0,3 mln zł.

Dane bilansowe wykazały, że w latach 2017-2019 stan aktywów trwałych i obrotowych ulegał niewielkiemu zwiększeniu.

Pasywa Spółki stanowiły: kapitały, rezerwy na zobowiązania oraz zobowiązania (długoterminowe i krótkoterminowe). Występowały także rozliczenia międzyokresowe przychodów. Wynik finansowy w badanych latach stanowił stratę netto, która za 2019 r. wyniosła 177,9 tys. zł i stanowiła 18% sumy pasywów.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. Czarne

Wyszczególnienie	01.01-31.12.2019		01.01-31.12.2018		01.01-31.12.2017	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
1. Przychody ze sprzedaży	2 712,3	100,0%	2 242,9	100,0%	2 140,0	100,0%
2. Koszty działalności operacyjnej	2 887,2	106,4%	2 235,9	99,7%	2 227,9	104,1%
3. Zysk / Strata ze sprzedaży	-174,9	-6,4%	7,0	0,3%	-87,9	-4,1%
4. Pozostałe przychody operacyjne	56,3	2,1%	75,6	3,4%	122,8	5,7%
5. Pozostałe koszty operacyjne	47,0	1,7%	49,8	2,2%	34,6	1,6%
6. Zysk / Strata na działalności operacyjnej	-165,6	-6,1%	32,8	1,5%	0,3	0,0%
7. Przychody finansowe	26,7	1,0%	30,5	1,4%	41,7	1,9%
8. Koszty finansowe	22,9	0,8%	22,9	1,0%	35,4	1,7%
9. Zysk / Strata z działalności gospodarczej	-161,9	-6,0%	40,4	1,8%	6,6	0,3%
10. Zyski nadzwyczajne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
11. Straty nadzwyczajne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
12. Zysk / Strata brutto	-161,9	-6,0%	40,4	1,8%	6,6	0,3%
13. Podatek dochodowy	16,0	0,6%	22,8	1,0%	21,3	1,0%
14. Zysk / Strata netto	-177,9	-6,6%	17,6	0,8%	-14,7	-0,7%

Analiza kosztów rodzajowych

Struktura kosztów rodzajowych w tys. zł						
Wyszczególnienie	01.01-31.12.2019		01.01-31.12.2018		01.01-31.12.2017	
I. Amortyzacja	39,6	1,4%	32,6	1,5%	24,3	1,1%
II. Zużycie materiałów i energii	217,7	7,5%	192,6	8,6%	233,8	10,5%
III. Usługi obce	265,8	9,2%	262,0	11,7%	289,7	13,0%
IV. Podatki i opłaty	69,7	2,4%	66,5	3,0%	71,4	3,2%
V. Wynagrodzenia	771,4	26,7%	769,5	34,4%	724,7	32,5%
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	178,3	6,2%	173,7	7,8%	167,8	7,5%
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	1 344,7	46,6%	738,9	33,0%	716,2	32,1%
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Razem	2 887,2	100,0%	2 235,9	100,0%	2 227,9	100,0%

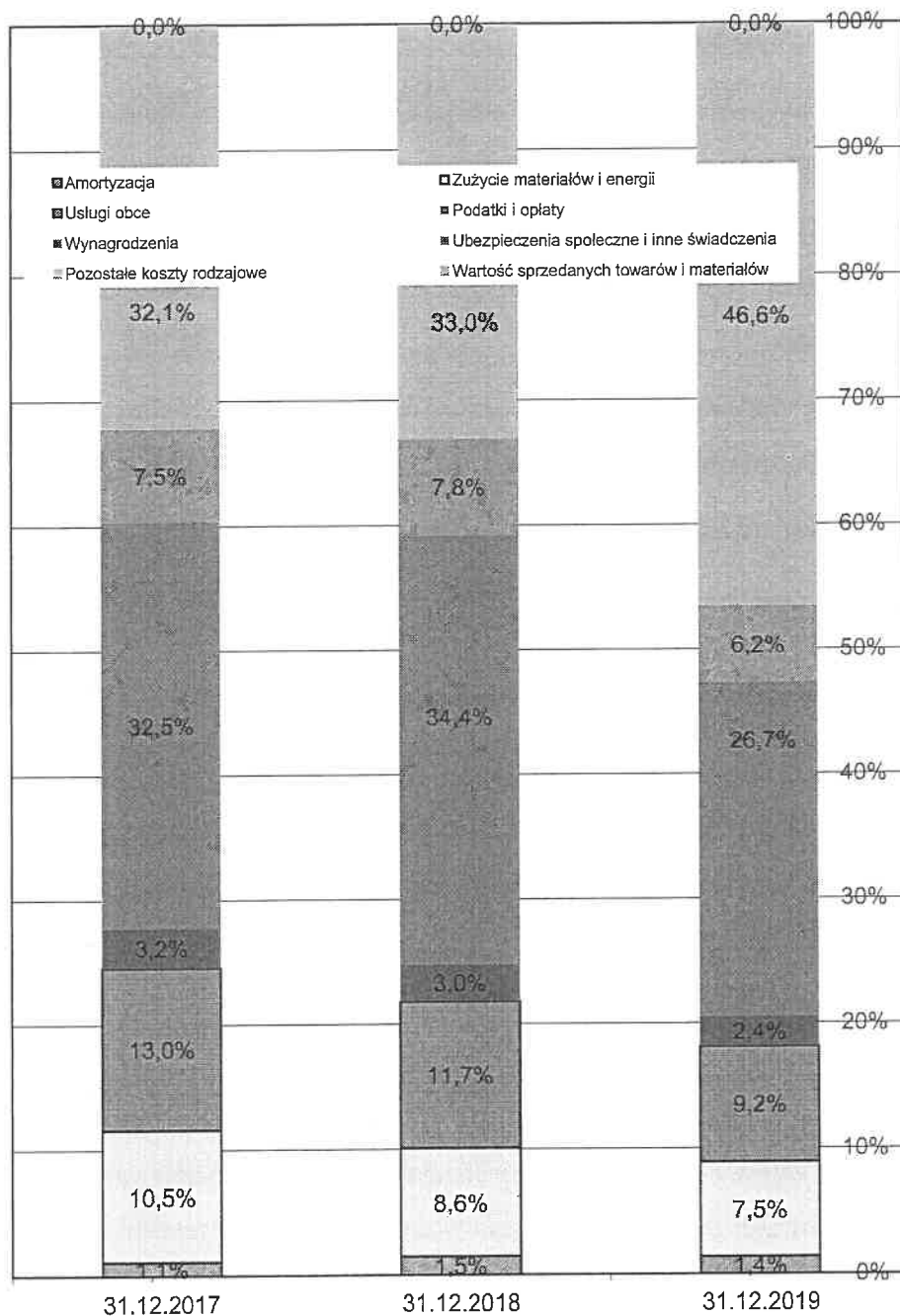
Przychody i koszty oraz wyniki finansowe

Przychody z działalności operacyjnej Spółki w latach 2017-2019 kształtowały się na poziomie od 2,1 mln zł do 2,7 mln zł, a koszty operacyjne nieco przewyższały w latach 2017 i 2019 przychody. Na działalności tej Spółka poniosła w tych latach niewielką stratę, a w 2018 r. niewielki zysk.

Na działalność Spółki składały się: zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym, zarządzanie cmentarzami komunalnymi i wojennymi oraz utrzymanie terenów gminnych.

Analiza wyników na poszczególnych działalnościach Spółki wykazała, że zarządzanie i administrowanie zasobem mieszkaniowym gminy Czarne przynosi coroczne straty, natomiast działalność polegająca na zarządzaniu nieruchomościami wspólnot na zlecenie jest zyskowa i niweluje wysokość strat na działalności o charakterze użyteczności publicznej. Można ocenić, że wyniki finansowe Spółki, oscylujące na poziomie straty lub niewysokiego zysku - nie odbiegały od wyników oczekiwanych od zadań o charakterze użyteczności publicznej, ze wsparciem z działalności gospodarczej.

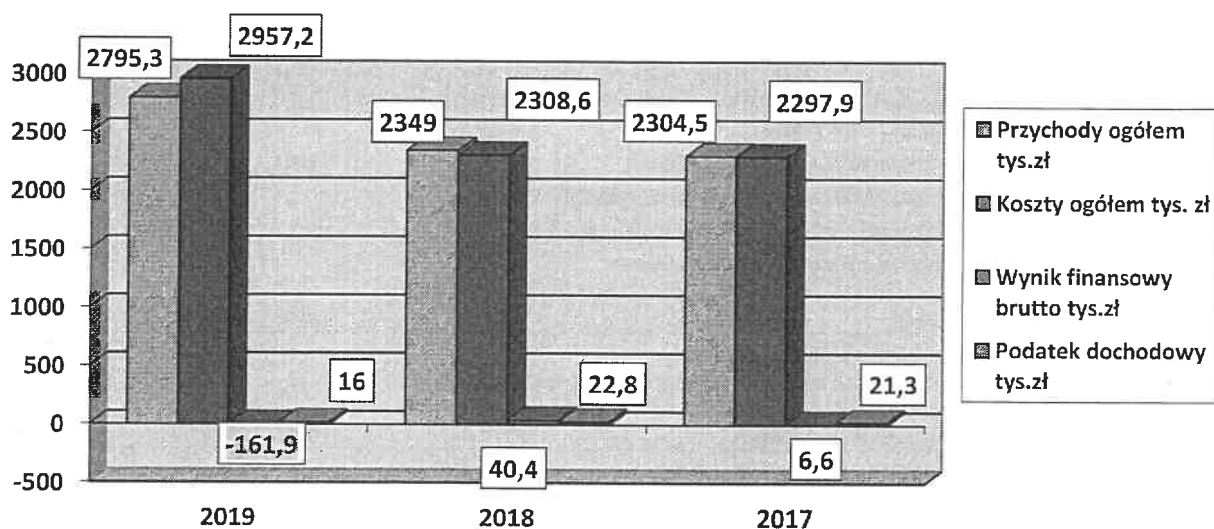
Poniesione koszty osobowe stanowiły około 30-40% kosztów ogółem. Spółka zatrudniała średnio 11 etatów, z tego 6 etatów administracyjnych. W ocenie audytu zatrudnienie było adekwatne do realizowanych zadań.

Poniższa tabela przedstawia strukturę wyniku finansowego w badanych latach:

Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
wynik na sprzedaży	-174,9	7,0	-87,9
wynik na pozostałej działalności operacyjnej	9,3	25,8	88,2
wynik na działalności finansowej	3,8	7,6	6,3
zyski, straty nadzwyczajne, podatek dochodowy	-16,0	-22,8	-21,3
wynik finansowy netto	-177,9	17,6	-14,7

Graficzna prezentacja przychodów, kosztów i wyników:

ANALIZA WSKAŹNIKOWA ZA LATA 2017-2019

Wskaźniki rentowności				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Zyskowość sprzedaży (zysk ze sprzedaży/przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	max	-6,4%	0,3%	-4,1%
Zyskowość brutto sprzedaży (zysk brutto/przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	max	-6,0%	1,8%	0,3%
Zyskowość netto sprzedaży (zysk netto/przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	max	-6,6%	0,8%	-0,7%
Rentowność kapitału własnego (zysk netto/średni stan kapitału własnego)	max	-30,2%	4,2%	-93,3%
Rentowność majątku ROA (zysk netto/średni stan aktywów)	max	-22,3%	2,9%	-2,8%

Wskaźniki płynności finansowej				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Płynność I stopnia - bieżąca (aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe)	1,6 - 2,0	6,43	7,24	5,49
Płynność II stopnia - szybka (aktywa obrotowe - zapasy/zobowiązania krótkoterminowe)	0,8 - 1,0	6,31	7,03	5,10
Płynność III stopnia - bardzo szybka (inwestycje krótkoterminowe/zobowiązania krótkoterminowe)	-	3,04	1,15	1,44
Pokrycie zobowiązań należnościami (należności z tytułu dostaw i usług/zobowiązania z tytułu dostaw i usług)	> 1,0	8,99	36,10	12,07
Kapitał pracujący (w tys. zł) (aktywa obrotowe - zobowiązania krótkoterminowe)	max	502,3	287,3	283,4
Udział kapitału pracującego w aktywach (kapitał pracujący/aktywa ogółem)	max	51,1%	46,7%	46,8%

Wskaźniki wykorzystania zasobów				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Wskaźnik obrotu aktywów (przychody ze sprzedaży/aktywa ogółem)	max	2,76	3,67	3,54
Wskaźnik obrotu rzeczowych aktywów trwałych (przychody ze sprzedaży/rzeczowe aktywa trwałe)	max	11,05	8,02	8,33
Szybkość realizacji należności w dniach (średni stan należności z tytułu dostaw i usług/przychody netto ze sprzedaży x 365)	min	33	36	24
Czas trwania zobowiązań w dniach (średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług/wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów x 365)	min	2	2	13
Szybkość obrotu zapasów w dniach (średni stan zapasów/wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów x 365)	min	1	3	2

Wskaźniki finansowania działalności				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Współczynnik zadłużenia (zobowiązania i rezerwy na zobowiązania/pasywa ogółem)	30% - 50%	23,4%	30,8%	32,5%
Pokrycie zadłużenia kapitałem własnym (kapitał własny/zobowiązania i rezerwy na zobowiązania)	min 1,0	3,28	2,25	2,08
Pokrycie aktywów trwałych kapitałem stałym (kapitał własny + rezerwy długoterminowe/aktywa trwałe)	min 1,0	2,13	1,78	1,72
Trwałość struktury finansowania (kapitał własny + rezerwy długoterminowe + zobowiązania długoterminowe/aktywa ogółem)	max	0,88	0,87	0,78
Wskaźnik zadłużenia kapitał obcy / kapitał własny	min.	0,30	0,44	0,48

Powyższe wskaźniki wskazują, że majątek Spółki finansowany jest w głównie kapitałem własnym, a wskaźniki zyskowności w latach 2017 i 2019 osiągnęły ujemne

wielkości, z uwagi na ponoszone straty. Niewielka wartość dodatnia dotyczyła roku 2018, w którym Spółka osiągnęła zysk netto 17,6 tys. zł.

Wskaźniki płynności osiągały poziom znacznie przekraczający poziom uznawany za pożądany i racjonalny – o charakterze nadpłynności, najwyższe poziomy dotyczyły wysokości wskaźnika I stopnia. O wielkości wskaźnika decyduje tutaj poziom zobowiązań i należności krótkoterminowych. W Spółce występowała sytuacja kilkakrotnie wyższych od zobowiązań należności, jednakże należności w dużej mierze miały charakter przeterminowanych wierzytelności z tytułu podnajmów zasobów WAM. Wysokie poziomy wskaźników płynności nie oddawały faktycznej sytuacji płynnościowej Spółki, która w związku ze specyfiką prowadzonej działalności mieszkaniowej i występującego ciągłego poziomu wymagalnych należności – zaciągała w banku kredyt obrotowy – na zabezpieczenie płatności i zobowiązań.

Wspólnik Spółki – Gmina Czarne Uchwałą nr 16/19 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGM Spółka z o.o. w Czarnym zobowiązał się do wniesienia w grudniu 2019 r. bezzwrotnej dopłaty na rzecz Spółki w kwocie 166,5 tys. zł, z przeznaczeniem remontów gminnych zasobów mieszkaniowych. Dopłata zasila kapitał rezerwowy z dopłat wspólnika.

Wniosek audytu:

Spółka PGM w Czarnym, w latach 2017-2019 prowadziła prawidłową gospodarkę finansową i osiągała wyniki charakterystyczne do prowadzonej działalności w zakresie gospodarki mieszkaniowej. Skutki strat na działalności zarządzania i administrowania gminnym zasobem mieszkaniowym i utrzymania terenów oraz cmentarzy komunalnych - były niwelowane prowadzoną działalnością zarządzania wspólnotami mieszkaniowymi, na zasadach działalności gospodarczej. Ustalone wskaźniki finansowe płynności – z uwagi na specyfikę należności wymagalnych - nie oddawały faktycznej płynności Spółki, która zaciągnęła kredyt obrotowy krótkoterminowy.

W dokumentacji Spółki nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W wyniku przeprowadzonej kontroli właścicielskiej w Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Czarnym nie ustalono nieprawidłowości w prowadzonej gospodarce finansowej.

II. PRZEDSIĘBIORSTWO WODNO – KANALIZACYJNE SPÓŁKA Z O.O. W CZARNYM

Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne w Czarnym powstało w 2001 r. ze zlikwidowanej Spółki Wodno-Ściekowej „Czarne”. Jedynym udziałowcem Spółki jest Gmina Czarne.

Przeważającą działalnością wg PKD 2007 jest:

- 37.00.Z - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków;
- 36.00.Z – Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody.

Spółka zajmuje się więc poborem, uzdatnianiem i rozprowadzaniem wody, odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz rozbudową i eksploatacją urządzeń infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

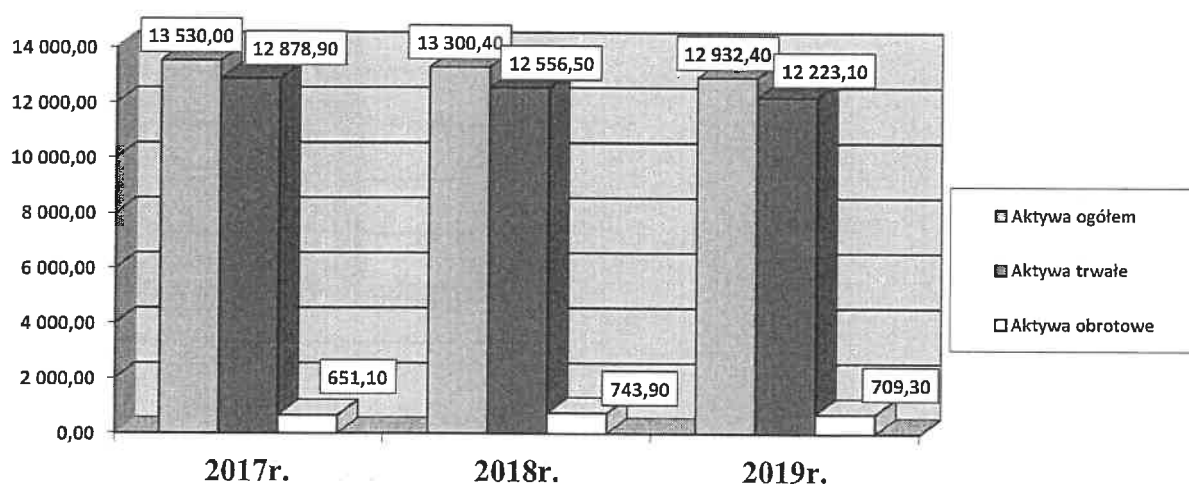
Sytuacja gospodarcza i finansowa Spółki - według bilansu

Na potrzeby przeprowadzonego audytu finansowego Spółki, dokonano oceny niektórych wskaźników finansowych na podstawie sporządzanych bilansów, rachunków zysków i strat oraz sprawozdań zarządu.

Poniższe tabele przedstawiają majątek spółki i źródła jego finansowania za okres 2017-2019 rok.

Aktywa	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2017
	tys. zł	dynamika	tys. zł	dynamika	tys. zł
A. AKTYWA TRWAŁE	12 223,1	-2,7%	12 556,5	-2,5%	12 878,9
1. Wartości niematerialne i prawne	0,0	-100,0%	1,9	-80,0%	9,5
2. Rzeczowe aktywa trwałe	12 223,1	-2,6%	12 554,6	-2,4%	12 868,1
3. Należności długoterminowe	0,0	-	0,0	-	0,0
4. Inwestycje długoterminowe	0,0	-	0,0	-	0,0
5. Długoterminowe rozl. międzyokresowe	0,0	-	0,0	-100,0%	1,3
B. AKTYWA OBROTOWE	709,3	-4,7%	743,9	14,3%	651,1
1. Zapasy	63,0	26,9%	49,6	243,8%	14,4
2. Należności krótkoterminowe	504,6	-13,3%	582,3	27,3%	457,4
3. Inwestycje krótkoterminowe	129,7	38,1%	93,9	-40,5%	158,0
4. Krótkoterminowe rozl. międzyokresowe	12,0	-33,6%	18,1	-15,4%	21,3
Aktywa ogółem :	12 932,4	-2,8%	13 300,4	-1,7%	13 530,0
Pasywa	31.12.2019		31.12.2018		31.12.2017
	tys. zł	dynamika	tys. zł	dynamika	tys. zł
A. KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	7 113,3	4,3%	6 820,1	0,5%	6 789,3
1. Kapitał (fundusz) podstawowy	6 174,1	0,0%	6 174,1	0,0%	6 174,1
2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy	0,0		0,0		0,0
3. Udziały (akcje) własne	0,0		0,0		0,0

4. Kapitał (fundusz) zapasowy	126,9	0,0%	126,9	40,4%	90,4
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0,0		0,0		0,0
6. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	993,5	31,7%	754,3	37,1%	550,4
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-176,0	0,0%	-176,0	183,2%	-62,1
8. Zysk (strata) netto	-5,2	-91,2%	-59,3	-262,4%	36,5
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	0,0	-	0,0	-	0,0
B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	5 819,0	-10,2%	6 480,3	-3,9%	6 740,8
1. Rezerwy na zobowiązania	201,5	6,4%	189,4	152,9%	74,9
2. Pozostałe rezerwy	0,0	-	0,00	-	0,0
3. Zobowiązania długoterminowe	1 173,0	-20,7%	1 479,0	-22,3%	1 903,2
4. Zobowiązania krótkoterminowe	637,3	-28,3%	888,6	22,9%	723,3
5. Rozliczenia międzyokresowe	3 807,3	-3,0%	3 923,3	-2,9%	4 039,4
Pasywa ogółem :	12 932,4	-2,8%	13 300,4	-1,7%	13 530,0

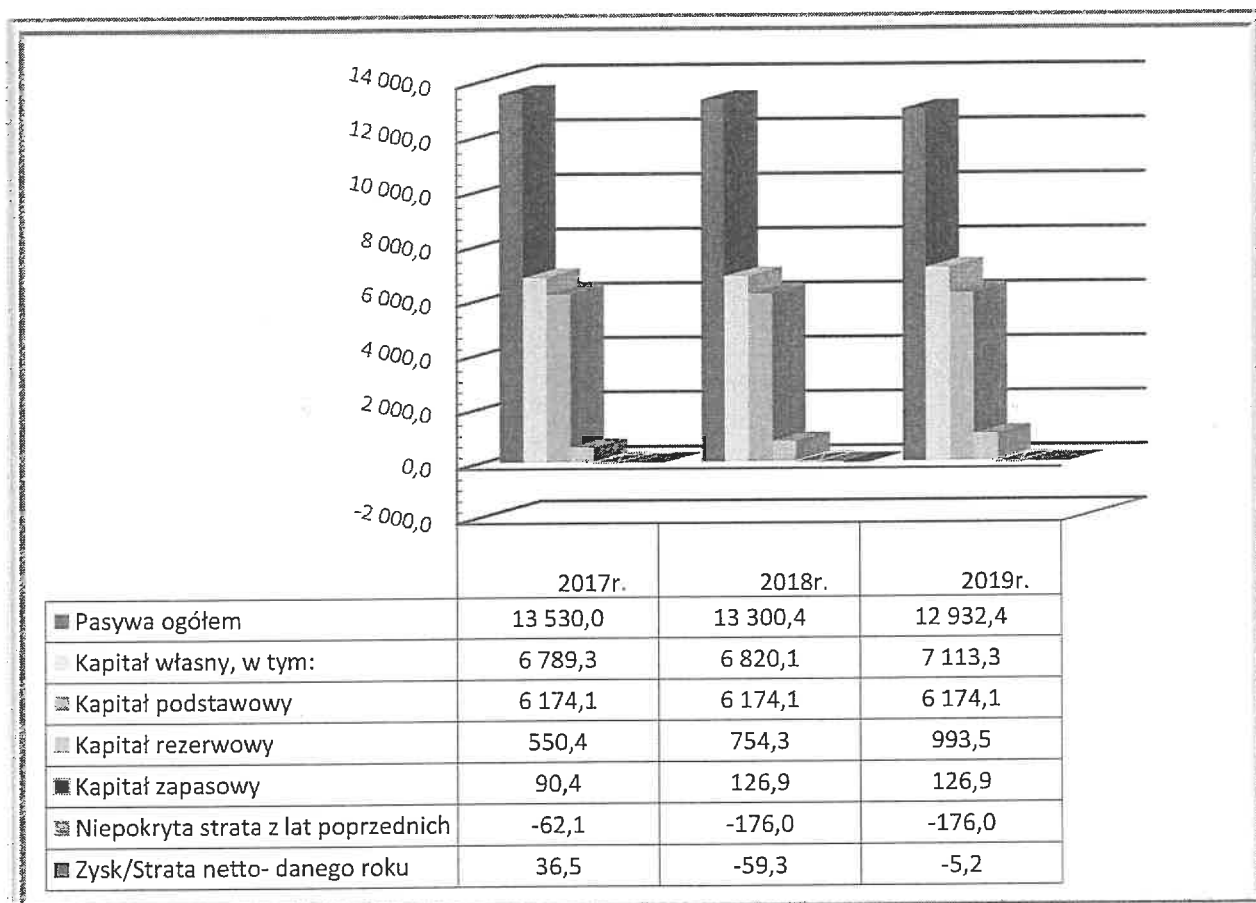

W badanych latach aktywa trwałe kształtowały się na poziomie powyżej 12 mln zł i ulegały zmniejszeniu w związku z umorzeniem i amortyzacją środków trwałych. Aktywa trwałe w 2019 r. stanowiły 95% aktywów Spółki ogółem. Aktywa obrotowe kształtowały się w latach 2018-2019 na poziomie powyżej 0,7 mln zł i stanowiły je głównie należności krótkoterminowe oraz środki pieniężne. Pasywa Spółki kształtowały się na poziomie 13,5 mln zł w 2017 r. i ulegały zmniejszeniu; w roku 2019 wysokość pasywów ogółem wyniosła 12,9 mln zł. Strukturę pasywów w 2019 r. stanowiły:

- kapitały 6,1 mln zł
- zobowiązania i rezerwy 5,8 mln zł.

Zobowiązania krótkoterminowe na 31.12.2019 r. wyniosły 0,6 mln zł, a zobowiązania długoterminowe 1,2 mln zł (z tyt. kredytów).

W Spółce wystąpiły rozliczenia międzyokresowe w wysokości 3,8 mln zł (na koniec 2019 r.) i dotyczyły rozliczania międzyokresowego przychodów w poszczególnych latach – z uzyskanych przychodów środków na realizację projektów inwestycyjnych. Środki te podlegają rozliczeniu w wysokości wysokości amortyzacji nabytych środków trwałych- zgodnie z zasadą rachunkowości, dotyczącą współmierności przychodów i kosztów.

Ocena podstaw ekonomicznych Spółki

Analiza sprawozdania finansowego obejmuje etap pozwalający na weryfikację, czy dane przedsiębiorstwo spełnia dwie reguły bilansowe – **złotą i srebrną**. Są to wskaźniki finansowe, które bardzo często oblicza się na etapie badania struktury kapitałowej przedsiębiorstwa (kapitałowo-majątkowej).

Złota i srebrna reguła bilansowa ukazują, jaka jest proporcja kapitałów długoterminowych do posiadanych aktywów trwałych.

Złota reguła jest bardziej restrykcyjna, ponieważ uwzględnia wyłącznie kapitały własne, czyli m.in. wkłady właścicieli i zyski zatrzymane w przedsiębiorstwie.

Srebrna reguła bilansowa ukazuje w jakim stopniu aktywa trwałe finansowane są zarówno przez kapitały własne, jak i zobowiązania długoterminowe, do których zaliczają się m.in. kredyty inwestycyjne.

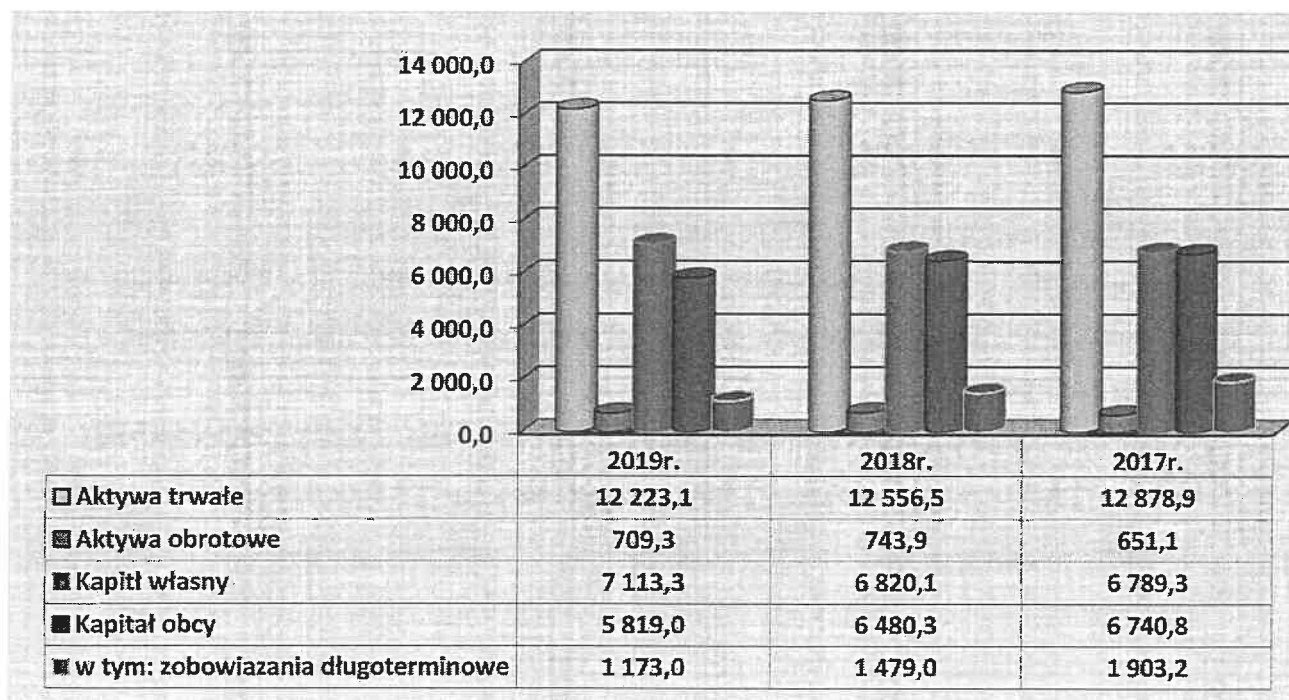
We wzorze dotyczącym srebrnej reguły finansowania widnieje **kapitał stały (KS)**. Jest to istotna miara finansowa, ponieważ ukazuje wartość długoterminowych środków, które wykorzystywane są do finansowania majątku podmiotu. Do wyliczenia kapitału stałego wykorzystuje się następującą formułę:

$$\text{Kapitał stały} = \text{kapitał własny} + \text{zobowiązania długoterminowe}$$

Do ustalenia złotej i srebrnej reguły bilansowej służą następujące wzory:

$$\text{złota reguła bilansowa} = \frac{\text{kapitał własny}}{\text{aktywa trwałe}}$$

$$\text{srebrna reguła bilansowa} = \frac{\text{kapitał stały}}{\text{aktywa trwałe}}$$

Poniżej ustalono, w celu poglądowym, dla kontrolowanej Spółki spełnianie w poszczególnych latach warunków ekonomicznych w zakresie złotej i srebrnej reguły bilansowej:

Kapitał stały Spółki na koniec każdego roku wyniósł:

ROK	2019r.	2018r.	2017r.
Kwota (tys. zł)	8.286,3	8.299,1	8.692,5

- Złota reguła bilansowa jest spełniona gdy:

$$\frac{\text{Kapitał własny}}{\text{Aktywa trwałe}} \geq 1$$

Rok 2019 : 0,58

Rok 2018 : 0,54

Rok 2017 : 0,53

- Srebrna reguła bilansowa jest spełniona gdy

$$\frac{\text{Kapitał stały}}{\text{Aktywa trwałe}} \geq 1$$

Rok 2019 : 0,68

Rok 2018 : 0,66

Rok 2017 : 0,68

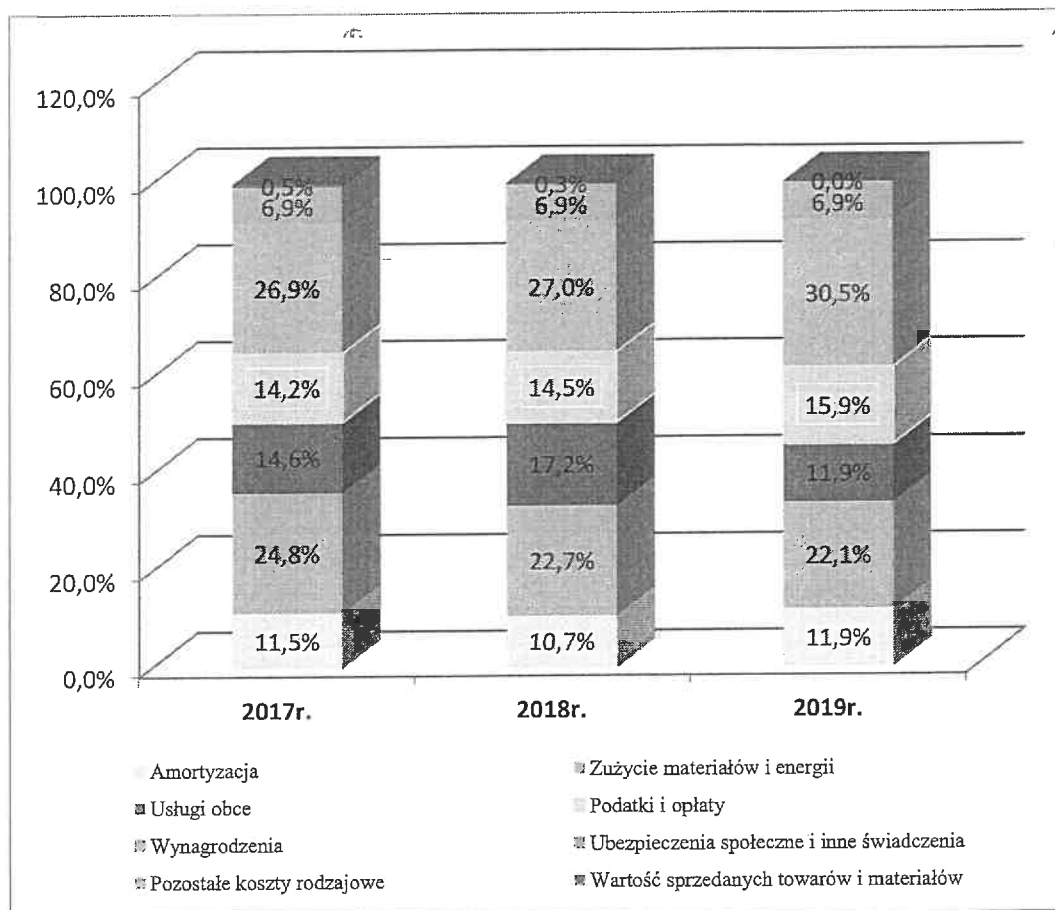
Zarówno złota, jak i srebrna reguła finansowa informują o strukturze finansowania w przedsiębiorstwie. **przyjmuje się, że dana reguła jest zachowana, gdy rezultat jest wyższy od jedności.**

Na podstawie powyższych wyliczeń ocenia się, że w Spółce w badanych latach 2017-2019 nie była zachowana srebrna i złota reguła bilansowa. Kapitały finansowały jej majątek (aktywa ogółem) w 55%. Wskaźniki te wskazują na obniżone podstawy ekonomiczne Spółki, jednakże w przypadku podmiotów, prowadzących działalność o charakterze użyteczności publicznej – nie spełniają one wiodącej roli i nie odzwierciedlają zdolności do prowadzenia działalności i to w pozycji lokalnego monopolisty.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne Sp. z o.o. Czarne</i>						
Wyszczególnienie	01.01-31.12.2019		01.01-31.12.2018		01.01-31.12.2017	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
1. Przychody ze sprzedaży	4 428,8	100,0%	4 450,8	100,0%	4 123,3	100,0%
2. Koszty działalności operacyjnej	4 553,4	102,8%	4 644,0	104,3%	4 186,8	101,5%
3. Zysk / Strata ze sprzedaży	-124,6	-2,8%	-193,2	-4,3%	-63,5	-1,5%
4. Pozostałe przychody operacyjne	246,3	5,6%	195,3	4,4%	217,8	5,3%
5. Pozostałe koszty operacyjne	73,0	1,6%	3,3	0,1%	43,0	1,0%
6. Zysk / Strata na działalności operacyjnej	48,7	1,1%	-1,2	0,0%	111,3	2,7%
7. Przychody finansowe	7,7	0,2%	6,6	0,1%	6,1	0,1%
8. Koszty finansowe	61,5	1,4%	64,6	1,5%	74,5	1,8%
9. Zysk / Strata z działalności gospodarczej	-5,2	-0,1%	-59,3	-1,3%	43,0	1,0%
10. Zyski nadzwyczajne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
11. Straty nadzwyczajne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
12. Zysk / Strata brutto	-5,2	-0,1%	-59,3	-1,3%	43,0	1,0%
13. Podatek dochodowy	0,0	0,0%	0,0	0,0%	6,5	0,2%
14. Zysk / Strata netto	-5,2	-0,1%	-59,3	-1,3%	36,5	0,9%

<i>Struktura kosztów rodzajowych w tys. zł</i>						
Wyszczególnienie	01.01-31.12.2019		01.01-31.12.2018		01.01-31.12.2017	
I. Amortyzacja	542,9	11,9%	499,0	10,7%	481,7	11,5%
II. Zużycie materiałów i energii	1 005,2	22,1%	1 052,1	22,7%	1 038,1	24,8%
III. Usługi obce	541,4	11,9%	796,8	17,2%	610,4	14,6%
IV. Podatki i opłaty	724,0	15,9%	673,9	14,5%	594,2	14,2%
V. Wynagrodzenia	1 386,6	30,5%	1 255,8	27,0%	1 126,4	26,9%
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	312,6	6,9%	318,6	6,9%	288,8	6,9%
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	40,5	0,9%	33,9	0,7%	26,5	0,6%
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,2	0,0%	13,9	0,3%	20,8	0,5%
Razem	4 553,4	100,0%	4 644,0	100,0%	4 186,8	100,0%

Dane w zakresie realizowanych przychodów i kosztów oraz wyników finansowych w badanych latach wykazały, że:

- przychody z prowadzonej działalności operacyjnej kształtowały się na poziomie powyżej 4 mln zł i na przestrzeni lat 2017 – 2019 miały charakter rosnący i w 2019 r. wyniosły 4,4 mln zł
- koszty działalności (operacyjnej) kształtowały się na poziomie od 4,1 – 4,6 mln zł i w 2019 r. wyniosły 4,6 mln zł.

W strukturze kosztów dominowały koszty osobowe, które oscylowały na poziomie ok. 35 -38 % kosztów operacyjnych. Koszty rzeczowe stanowiły: energia, zużyte materiały, koszty usług obcych, które stanowiły ok. 53% kosztów operacyjnych. Koszty amortyzacji środków trwałych w poszczególnych latach wynosiły:

- 481,7 tys. zł w 2017 r., tj. 6,9% kosztów operacyjnych
- 499,0 tys. zł w 2018 r., tj. 6,9 % kosztów operacyjnych
- 542,9 tys. zł w 2019 r., tj. 6,9 kosztów operacyjnych.

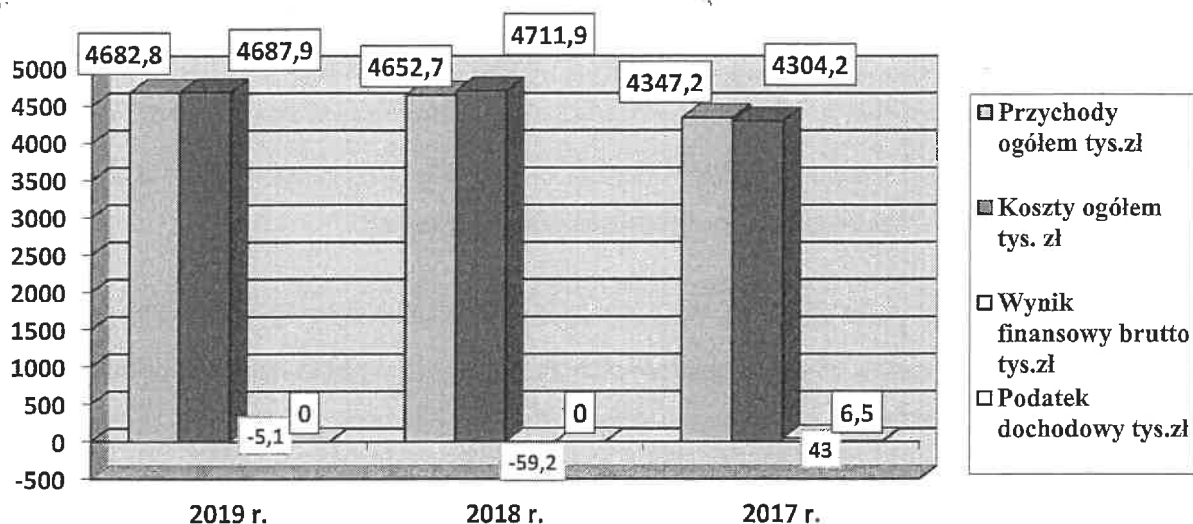
Nie uwzględniając kosztów amortyzacji – Spółka osiągała dodatnie wyniki finansowe.

Jednakże rozliczenie kosztów amortyzacji powodowało wystąpienie straty na poziomie wyniku finansowego netto. Spółka ponosiła straty na działalności ze sprzedaży w wysokości od 63,5 tys. zł w 2017 r. do 124,6 tys. zł w 2019 r. Wysokość straty netto była w badanych latach znacząco niższa od zarachowanych kosztów amortyzacji.

Przyznana dotacja przedmiotowa z Gminy Czarne oraz pozostałe przychody operacyjne wpływały korzystnie na wynik z działalności operacyjnej - Spółka osiągała dodatnie wyniki finansowe na działalności operacyjnej w 2017 i 2019 r. Jednakże opłacane odsetki bankowe (koszty finansowe) od kredytu miały wpływ na stratę na poziomie netto, która w 2018 r. wyniosła 59,3 tys. zł, a w 2019 r. 5,2 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia strukturę wyniku finansowego w badanych latach

Wyszczególnienie	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
zysk ze sprzedaży	-124,6	-193,2	-63,5
wynik na pozostałej działalności operacyjnej	173,2	192,0	174,8
wynik na działalności finansowej	-53,9	-58,1	-68,3
zyski, straty nadzwyczajne, podatek dochodowy	0,0	0,0	-6,5
wynik finansowy netto	-5,2	-59,3	36,5

Można ocenić, że działalność Spółki przynosiła straty bilansowe, jednakże działalność operacyjna Spółki - nie powinna osiągać znaczących wyników dodatnich - z uwagi na swoją działalność o charakterze użyteczności publicznej.

ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW EKONOMICZNYCH ANALITYCZNYCH

Wskaźniki finansowe				
Wskaźniki rentowności				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Zyskowność sprzedaży (zysk ze sprzedaży/przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	max	-2,8%	-4,3%	-1,5%
Zyskowność brutto sprzedaży (zysk brutto/przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	max	-0,1%	-1,3%	1,0%
Zyskowność netto sprzedaży (zysk netto/przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów)	max	-0,1%	-1,3%	0,9%
Rentowność kapitału własnego (zysk netto/średni stan kapitału własnego) (zysk netto/średni stan kapitału własnego)	max	-0,1%	-0,9%	1,1%
Rentowność majątku ROA (zysk netto/średni stan aktywów)	max	0,0%	-0,4%	0,5%

<i>Wskaźniki płynności finansowej</i>				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Płynność I stopnia - bieżąca (aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe)	1,6 - 2,0	1,11	0,84	0,90
Płynność II stopnia - szybka (aktywa obrotowe - zapasy/zobowiązania krótkoterminowe)	0,8 - 1,0	1,01	0,78	0,88
Płynność III stopnia - bardzo szybka (inwestycje krótkoterminowe/zobowiązania krótkoterminowe)	-	0,20	0,11	0,22
Pokrycie zobowiązań należnościami (należności z tytułu dostaw i usług/zobowiązania z tytułu dostaw i usług)	> 1,0	5,16	1,51	6,29
Kapitał pracujący (w tys. zł) (aktywa obrotowe - zobowiązania krótkoterminowe)	max	72,0	-144,7	-72,1
Udział kapitału pracującego w aktywach (kapitał pracujący/aktywa ogółem)	max	0,6%	-1,1%	-0,5%

<i>Wskaźniki wykorzystania zasobów</i>				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Wskaźnik obrotu aktywów (przychody ze sprzedaży/aktywa ogółem)	max	0,34	0,33	0,30
Wskaźnik obrotu rzeczowych aktywów trwałych (przychody ze sprzedaży/rzeczowe aktywa trwałe)	max	0,36	0,35	0,32
Szybkość realizacji należności w dniach (średni stan należności z tytułu dostaw i usług/przychody netto ze sprzedaży x 365)	min	41	38	22
Czas trwania zobowiązań w dniach (średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług/wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów x 365)	min	17	16	9
Szybkość obrotu zapasów w dniach (średni stan zapasów/wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów x 365)	min	5	3	1

<i>Wskaźniki finansowania działalności</i>				
Nazwa wskaźnika	wartość pożądana	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Współczynnik zadłużenia (zobowiązania i rezerwy na zobowiązania/pasywa ogółem)	30% - 50%	45,0%	48,7%	49,8%
Pokrycie zadłużenia kapitałem własnym (kapitał własny/zobowiązania i rezerwy na zobowiązania)	min 1,0	1,22	1,05	1,01
Pokrycie aktywów trwałych kapitałem stałym (kapitał własny + rezerwy długoterminowe/aktywa trwałe)	min 1,0	0,59	0,55	0,53
Trwałość struktury finansowania (kapitał własny + rezerwy długoterminowe + zobowiązania długoterminowe/aktywa ogółem)	max	0,65	0,63	0,65
Wskaźnik zadłużenia kapitał obcy / kapitał własny	min.	0,82	0,95	0,99

Wniosek audytu:

Przedstawione powyżej wskaźniki finansowe wykazały brak rentowności i zyskowności działalności Spółki, z uwagi na stratę netto. Jednakże w badanych latach Spółka osiągała płynność finansową. Na racjonalnym poziomie kształtowały się wskaźniki rotacji zobowiązań, a na nieco wydłużonym – wskaźniki rotacji należności.

Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, jednakże część należności - na poziomie od 80 do 100 tys. zł – stanowiła należności zagrożone - od dłużników, wobec których prowadzono działania windykacyjne.

Kontrola właścicielska przeprowadzona w *Przedsiębiorstwie Wodno-Kanalizacyjnym -Spółce z o.o.* - nie wykazała nieprawidłowości w gospodarce finansowej w latach 2017-2019.

KONTROLUJĄCA:

/-/ Ewa Piotrowska